

Ingezonden.

Geachte Redactie,

Reeds vóór bijna twee jaar zond ik U een stukje ter plaatsing, ten doel hebbende de aandacht te vestigen op de jammerlijke verdeeling waaronder ons vereenigingsleven gebukt gaat en een schema aan te geven hoe daarin verbetering zou te brengen zijn (T. v. T. XIIe jaarg. afl. 2, blz. 145).

Het onderstaande zal dus ook wel gastvrij door U worden ontvangen, waarvoor bij voorbaat mijn dank.

Nogeens wenschte ik n.l. een poging te doen om stemming te maken voor de idéé van algemeene aaneensluiting, want in die beide jaren is nog niets, hoegenaamd, bereikt. Dit moet, dunkt mij, voor een groot deel, zoo niet geheel, zijn oorzaak vinden in de weigerachtige houding van het N. T. G. om mee te werken aan de oprichting van een Algemeene Maatschappij voor Tandheelkunde.

Had toch het G. samen willen werken met de N. T. V. dan zouden wij nu ongetwijfeld reeds een heelen stap verder zijn op den weg, die naar het goede doel leidt. Deze houding van het G. is minstens vreemd te noemen en ik kan er dan ook maar één verklaring voor vinden, en wel deze: het G. acht zijn eigen bestaan van meer gewicht dan de vorming van één groote vereeniging en stelt dus haar belangen boven die van den geheelen tandheelkundigen stand. Dit noem ik egoïstisch.

Zelfs al zouden er onder de leden van het G. gevonden worden, die inderdaad meenden, dat de tijd nog niet voor een Algemeene Maatschappij gekomen was, dan nog zouden zij hun persoonlijke meening moeten laten varen tegenover de meening van zooveel anderen, die den tijd wèl gekomen achten en in ons aller belang een poging hebben moeten doen om tot algemeene aaneensluiting te geraken. In de verslagen, voorkomende in het T. v. T. heb ik ook geen enkel aangevoerd motief kunnen vinden, waarom de tegenstanders van oordeel zijn, dat die tijd er nog niet is.

Als wij eens even ons oog richten naar de technikers, die met succes een vereeniging hebben opgericht, dan meen ik daaruit te mogen besluiten dat wij al minstens 25 jaar zoo'n algemeene vereeniging moesten hebben. Zij toonen hun belangen te begrijpen en met hun tijd mee te gaan; zouden wij ons dan bij den bestaanden, ongelukkigen toestand van ons vereenigingsleven, neerleggen?

Het N. T. G. is toch zeker opgericht in de hoop, dat vele, zoo niet alle tandmeesters zich er, bij zouden aansluiten en ik geloof, dat het ook nu nog graag zou zien, dat allen zich voor het lidmaatschap kwamen aanmelden. Het is dus inconsequent zich te verklaren tegen de oprichting van een Algemeene Maatschappij, die, bestaande uit afdeelingen in alle deelen van het land veel beter dan welke kleine vereeniging ook, onze algemeene belangen kan dienen.

Er is alreeds een Fédération dentaire internationale, welker afgevaardigden door het Genootschap zullen ontvangen worden en waarvan het dan ook deel uitmaakte. ¹⁾ Als wij nog niet rijp zijn voor een nationale vereeniging, dan zijn wij het nog veel minder voor een internationale. Zou het niet veel beter geweest zijn eerst eens een algemeene nationale vergadering bijeen te roepen ten einde te komen tot de Algemeene Maatschappij voor Tandheekunde, alvorens zich met internationale zaken in te laten? Ik vrees,

---

¹⁾ Deze mededeeling is onjuist. (Redactie.)

dat die vergadering den tandheelkundigen doofpot in is om er voorloopig niet uit te voorschijn te komen, tenzij de N. T. V. die vóór algemeene aaneensluiting is, in den geest als door mij bedoeld, het deksel oplicht en zich niet storende aan de meening van het N. T. G., een algemeene vergadering bijeen roept om te trachten haar in mijn ideaal te verwezenlijken.

Met collegialen groet

Hoogachtend,

E. C. SMITH.

BREDA, 22 April 1907.

Zeer Geachte Redactie,

Naar aanleiding van een artikel over Reclame en Ethiek van den Heer I. J. E. de Vries in het Tijdschrift voor Tandheelkunde XIIIde jaarg. Afl. 5, zou ik mij gaarne enkele opmerkingen veroorloven.

De Heer de Vries schrijft op pag. 353:

„*De medici hebben tweeërlei reclame:*

a. aan huis van patiënt, die steeds in omgeving is”.

Ik zou hier naast willen plaatsen, dat de patiënt van den Tandarts met een veel grooter aantal menschen in contact komt, dan die van den medicus, om de eenvoudige reden dat onze patiënten gezond van lichaam zijn. Is nu een patiënt tevreden over onze behandeling, dan maakt hij daardoor allicht meer reclame voor ons, dan de te bed of binnenshuis vertoevende patiënt voor zijn medicus kan doen.

„*b. doordien zij (de medici), deels uit wetenschappelijk, maar grootendeels in hun praktisch eigen belang, zich verheffen tot specialiteiten voor ongeveer elk lichaamsdeel.*”

Volgens de regelen der syntaxis moet ik mij achter

wetenschappelijk, het woordje eigenbelang denken. Dus er staat: de medici verheffen zich tot specialiteit voor ongeveer elk lichaamsdeel uit wetenschappelijk eigenbelang.

Ik voor mij geloof, dat de medicus door die verheffing juist zijn eigenbelang, wat betreft zijne wetenschap, zou schaden en daardoor zichzelf zou benadeelen, inplaats van reclame te maken, voor zijne persoon als medicus. — En ik vermoed, dat de Hr. de Vries en ik en evenzoo elke leek op medisch gebied, die een weinig nadenkt, zich nooit onder behandeling zal stellen van een dergelijk, zich zelf bedriegend, medicus.

„Ieder hunner maakt zich als zoodanig onomwonden den volke bekend.”

Dat elk medicus zich, als specialiteit in ongeveer elk lichaamsdeel, onomwonden den volke bekend maakt, vind ik eene grove beschuldiging tegen de medici. Ik zou die woorden niet gaarne voor mijne rekening nemen.

Dan volgt: *De medische faculteit bevordert enkel tot arts en niet tot specialiteit.*

Hiernaast zou ik willen voegen:

De medische faculteit bevordert enkel tot tandmeester en niet tot specialiteit.

Oefenen wij, tandmeesters, soms niet alle onderdeelen der tandheelkunde uit?

Toenemende concurrentie zal wellicht ook in ons vak eene fijnere arbeidsverdeeling medebrengen, althans wij zien dit gebeuren in Amerika.

Mijns inziens dient een tandarts, zoowel als een medicus, in de eerste plaats te weten wat hij kan. En wat hij kan doen, dat mag hij doen; hij is moreel verantwoord. Het geldt hier eene kwestie van eerlijkheid. Bijzondere gevallen dient de medicus op te zenden naar den specialist en dat doet een eerlijk medicus. — Ze hebben reeds geleerd zich *boven* de wet te plaatsen, *die geene specialiteiten kent.*

Charlatans vinden we op elk gebied, helaas niet het minst in de tandkeelkunde. Dat er onder de medici van

die kracht zijn, dat betwijfel ik niet, doch we mogen ze niet allen over één kam scheren.

Verder volgt: „*de kostelooze reclame van juristen*” en „*In geen van deze gunstige conditiën verkeeren wij.*”

De jurist werkt onder geheel andere omstandigheden dan wij: Elk woord, dat hij spreekt, wordt gecritiseerd door het publiek en moet hij kunnen verantwoorden.

Onderwerpt een tandarts zijn werk aan de critiek van collega's op samenkomsten door b.v. eenige patiënten te demonstreeren, dan kan hij zorgen goed beslagen op het ijs te komen — met positief resultaat. De critiek in het verslag, dat verschijnt in courant of tijdschrift zal dan gunstig voor hem *moeten* zijn. Juist, omdat wij tandartsen meestal een positief resultaat kunnen voorspellen, is onze situatie zooveel gemakkelijker dan die van den medicus. Wij staan gunstiger tegenover den patiënt, omdat wij in de meeste gevallen onze operaties duidelijk kunnen verklaren, wat voor den medicus, naar ik mij voorstel, bijna ondoenlijk is.

Goeden wijn behoeft geen krans. In den korten tijd, waarin ik mij beweeg op het terrein der tandheelkunde, heb ik voorbeelden gezien van dentisten, die zich praktijk verwierven door hun *werk*. Het goede werk was hunne reclame; de eene patiënt stuurde den andere. Natuurlijk maakten ze hunne vestiging bekend en annonceerden ze hunne vacantes, doch geen kwestie van „*gestadige publiciteit*” of van „*frapper toujours*”, wat de Hr. de Vries noodzakelijk acht „*opdat een naam bekend blijve*”.

De Heer de Vries wil onderricht in de Ethiek zien ingevoerd. Ik heb nooit onderricht in de Ethica genoten en kan dus niet oordeelen over de uitwerking van dit soort van geestesvoedsel. Toch geloof ik niet, dat de Heer de Vries bij de thans studeerende generatie in eene „*dringende behoefte*” voorziet door haar een docent in de Etica te verschaffen.

Volkomen ben ik het met den schrijver eens, waar hij

de hoop uit, dat door de gevestigde collega's het goede voorbeeld zal worden gegeven.

Dankend voor de opname, heb ik de eer te zijn

met de meeste achting,

L. TH. SCHLEURHOLTS BOERMA.

UTRECHT, Maart 1907.

De Heer I. J. E. de Vries stelt zich voor in een volgende aflevering den geachten inzender van replek te dienen.

DE REDACTIE.